05/03/2023

Η Κυριακή της Ορθοδοξίας την ώρα που ο Ελληνισμός πενθεί

/ Επικαιρότητα

«Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν.». Αυτό λέγεται με έμφαση στο το Συνοδικό της Ορθοδοξίας της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως που διαβάζεται την Κυριακή της Ορθοδοξίας.

Ένας λόγος παρηγορίας μέσα στην ανείπωτη θλίψη και το βαρύ πένθος που βιώνει η πατρίδα μας: *«Αὕτη ἡ πίστις τὴνοἰκουμένην ἐστήριξεν»,* και πόσο χρειάζεται σήμερα αυτή η πίστη για να στηρίξει τις οικογένειες που θρηνούν τα παιδιά και τους οικείους τους...

- **Γράφει η Δέσποινα Σωτηρίου**

Μέσα σε αυτήν την τραγωδία η Εκκλησία μας τιμά σήμερα την **Κυριακή της Ορθοδοξίας**, μία εορτή που σχετίζεται ιδιαίτερα με την ιστορική πορεία της Εκκλησίας μας.
Παραδοσιακά κάθε τέτοια ημέρα μετά τη Συνοδική Θεία Λειτουργία παρατίθεται το καθιερωμένο γεύμα της **Προέδρου της Δημοκρατίας** προς τη **Διαρκή Ιερά Σύνοδο**, στο Προεδρικό Μέγαρο.

Ωστόσο φέτος τα πράγματα είναι αλλιώς.

Την περασμένη Τετάρτη ο **Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος** είχε τηλεφωνική επικοινωνία με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου . Ο Αρχιεπίσκοπος, αφού εξέφρασε τη βαθιά του οδύνη για την πολύνεκρη σιδηροδρομική τραγωδία, συμφώνησε με την κυρία Πρόεδρο, την ματαίωση λόγω του εθνικού πένθους του καθιερωμένου γεύματος.
Η εορτή

Ήδη από τα μέσα του 9ου αιώνα, ο εορτασμός της καθιερώθηκε να τελείται την πρώτη **Κυριακή των Νηστειών,** σε ανάμνηση της θριαμβευτικής και οριστικής

αποκατάστασης της λατρείας των ιερών εικόνων από τη Σύνοδο της Κωνσταντινουπόλεως, στις 11 Μαρτίου 843.

Η Σύνοδος συνήλθε με πρωτοβουλία της αυτοκράτειρας **Θεοδώρας,** χήρας του εικονομάχου αυτοκράτορα Θεοφίλου (829-842), και επιτρόπου του ανήλικου ακόμα διαδόχου Μιχαήλ Γ΄.

Προεδρεύοντος του εικονόφιλου **πατριάρχη Μεθοδίου,** η Σύνοδος του 843 επικύρωσε πανηγυρικά τις αποφάσεις της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου σχετικά με την αναστήλωση και προσκύνηση των εικόνων, που είχε συγκαλέσει στη Νίκαια, το 787, μία άλλη αυτοκράτειρα, η Ειρήνη η Αθηναία, δίνοντας έτσι οριστικό τέλος στην περίοδο της εικονομαχίας.

Μία περίοδο οξείας πολιτικής και θεολογικής έριδας που, για 100 περίπου χρόνια (729-787, 815-843), κλόνισε και δίχασε τους κόλπους της Εκκλησίας, αλλά και την πολιτική, πνευματική και κοινωνική ζωή της **Βυζαντινής αυτοκρατορίας** με φυλακίσεις, διωγμούς, εξορίες και εξοντώσεις των εικονοφίλων, κλείσιμο μοναστηριών, προμαχώνων της εικονόφιλης μερίδας και γι αυτό κύριος στόχος των εικονομάχων, απομάκρυνση των εικόνων από τις εκκλησίες και συστηματικές καταστροφές παντός είδους αγιογραφιών.

Εξαίρετα έργα τέχνης κατάστραφηκαν δια παντός, ενώ το νέο εικονογραφικό πρόγραμμα των εκκλησιών περιελάμβανε γεωμετρικά μοτίβα, αναπαράσταση φυτών και ζώων.

Το Συνοδικό της Ορθοδοξίας

Κατά την ημέρα αυτή διαβάζεται το **Συνοδικό της Ορθοδοξίας** της **Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως** το οποίο είναι ένα κείμενο που περιέχεται στο λειτουργικό βιβλίο του Τριωδίου, το οποίο καθιερώθηκε από την Εκκλησία μας να διαβάζεται κατά την πρώτη **Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής,** δηλαδή της **Ορθοδοξίας.**

Η ανάμνηση της εορτής αυτής είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την γέννηση του Συνοδικού, σηματοδοτεί τη λήξη της εικονομαχίας και τον θρίαμβο της Ορθοδοξίας διά της αναστηλώσεως των ιερών εικόνων, η οποία επισφραγίσθηκε με την καταδίκη της αιρέσεως των εικονομάχων και τον μακαρισμό των προμάχων και υπερασπιστών των εικόνων.

Στο κείμενο του Συνοδικού παρατηρούμε ότι περιλαμβάνεται συνοπτικά όλη η Ορθόδοξος θεολογία. Αυτό συμβαίνει διότι το Συνοδικό είναι αποτέλεσμα πολλών και σημαντικών Συνοδικών αποφάσεων από την περίοδο της εικονομαχίας έως και την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως από τους Οθωμανούς, απέναντι σε αιρετικές ομάδες που ως αποτέλεσμα είχαν την αλλοίωση του δόγματος, το οποίο αποτελεί καρπό της διαχρονικής εμπειρίας των μελών του σώματος της Εκκλησίας.

“Αύτη η πίστις των Ορθοδόξων”

Η **Ορθόδοξη Εκκλησία** σεμνύνεται, και δικαίως, γιατί, αν και διήλθε διά πυρός και σιδήρου, κατόρθωσε, μέσα από πολλές συμπληγάδες, να διατηρήσει την αποστολική πίστη και την αρχαία παράδοση, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά τη διάρκεια των αιώνων.

Στο **Συνοδικό της Ορθοδοξίας** λέγεται με έμφαση: «Αὕτη ἡ πίστις τῶνἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶνὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴνοἰκουμένηνἐστήριξεν.»

Έτσι, σήμερα, χωρίς κανένα ενδοιασμό, η Ορθόδοξη Εκκλησία ομολογεί ότι είναι η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία του Χριστού.